

Agenda – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Y Siambr – Y Senedd

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 12 Mehefin 2024

Amser y cyfarfod: 13.30

215(v3)

Cynhelir y cyfarfod hwn ar ffurf hybrid, gyda rhai Aelodau yn Siambr y Senedd ac eraill yn ymuno drwy gyswllt fideo.

1 Cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet dros Lywodraeth Leol, Tai a Chynllunio

(45 munud)

Bydd y Llywydd yn galw ar lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau heb rybudd i'r Ysgrifennydd Cabinet ar ôl Cwestiwn 2.

[Gweld y Cwestiynau](#)

2 Cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg

(45 munud)

Bydd y Llywydd yn galw ar lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau heb rybudd i'r Ysgrifennydd Cabinet ar ôl Cwestiwn 2.

[Gweld y Cwestiynau](#)

3 Cwestiynau Amserol

(20 munud)

I ofyn i Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol

[Mabon ap Gwynfor \(Dwyfor Meirionnydd\)](#): A wnaiff yr Ysgrifennydd Cabinet ddatganiad am gynnig cyflog diwygiedig Llywodraeth Cymru i BMA Cymru?

4 Datganiadau 90 Eiliad

(5 munud)

Senedd Cymru
Welsh Parliament

Cynigion i ethol Aelodau i bwyllgorau

(5 munud)

Cynnig o dan Reolau Sefydlog 12.24 a 12.40 i grwpio'r cynigion a ganlyn ar gyfer dadl ac ar gyfer pleidleisio:

NNDM8609 [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod y Senedd, yn unol â Rheol Sefydlog 17.14, yn ethol Luke Fletcher (Plaid Cymru) yn aelod o'r Pwyllgor Deisebau yn lle Peredur Owen Griffiths (Plaid Cymru).

NNDM8610 [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod y Senedd, yn unol â Rheol Sefydlog 17.14, yn ethol Siân Gwenllian (Plaid Cymru) yn aelod o'r Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai yn lle Luke Fletcher (Plaid Cymru).

NNDM8611 [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod y Senedd, yn unol â Rheol Sefydlog 17.14, yn ethol Heledd Fychan (Plaid Cymru) yn aelod o'r Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon, a Chysylltiadau Rhyngwladol yn lle Llyr Gruffydd (Plaid Cymru).

NNDM8612 [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod y Senedd, yn unol â Rheol Sefydlog 17.14, yn ethol Cefin Campbell (Plaid Cymru) yn aelod o'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg yn lle Heledd Fychan (Plaid Cymru).

NNDM8613 [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod y Senedd, yn unol â Rheol Sefydlog 17.14, yn ethol Mabon ap Gwynfor (Plaid Cymru) yn lle Adam Price (Plaid Cymru) yn aelod o'r Pwyllgor Diben Arbennig Ymchwiliad COVID-19 Cymru.

5 Cynnig o dan Reol Sefydlog 10.5 i benodi Cadeirydd Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru

(5 munud)

NNDM8601 [Peredur Owen Griffiths \(Dwyrain De Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd, yn unol â Pharagraff 5(1) o Atodlen 1 i Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013, ac o dan Reol Sefydlog 10.5:

Yn penodi Dr Ian Rees yn Gadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru o 12 Mehefin 2024 tan 11 Mehefin 2028.

Noder: [Gosodwyd](#) adroddiad y Pwyllgor Cyllid ar Benodi Cadeirydd ac Aelodau Anweithredol i Fwrdd Swyddfa Archwilio Cymru yn y Swyddfa Gyflwyno ar 23 Mai 2024.

6 Dadl ar adroddiad y Pwyllgor Cydraddoldeb a Chyfiawnder Cymdeithasol – Gweithredu, nid geiriau: creu Cymru wrth-hiliol erbyn 2030

(60 munud)

NDM8602 [Jenny Rathbone \(Canol Caerdydd\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

Yn nodi adroddiad y Pwyllgor Cydraddoldeb a Chyfiawnder Cymdeithasol, 'Gweithredu, nid geiriau: creu Cymru wrth-hiliol erbyn 2030', a [osodwyd](#) ddydd Gwener 15 Mawrth 2024.

Noder: [Gosodwyd](#) ymateb Llywodraeth Cymru i'r adroddiad yn y Swyddfa Gyflwyno ar 5 Mehefin 2024.

7 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig – Polisi economaidd

(60 munud)

NDM8606 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn croesawu:

a) cynllun clir a chymau dewr Llywodraeth y DU i bennu llwybr er mwyn sicrhau dyfodol diogel;

b) camau Llywodraeth y DU i leihau chwyddiant o 11.1 y cant i 2.3 y cant;

c) y ffaith mai'r DU yw'r economi sy'n tyfu gyflymaf yn y G7;

d) y bargeinion twf rhanbarthol ym mhob rhan o Gymru, sy'n sicrhau mai Cymru yw'r unig genedl Bargeinion Twf yn y DU; ac

e) porthladdoedd rhydd Llywodraeth y DU yng ngogledd a de Cymru, ynghyd â'i pharthau buddsoddi ar gyfer gweithgynhyrchu uwch.

2. Yn gresynu bod gan Gymru, o dan Lywodraeth Cymru:

a) y gyfradd gyflogaeth isaf;

b) y cyflogau canolrifol isaf; ac

c) y gyfradd uchaf o anweithgarwch economaidd yn y DU.

3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i greu amgylchedd i fusnesau fuddsoddi a chreu swyddi drwy:

a) sicrhau ffyniant broydd ledled Cymru gyda lefelau cymesur o fuddsoddiad ym mhob rhan o'r wlad;

b) adfer rhyddhad ardrethi busnes i 75 y cant ar gyfer y sector manwerthu, lletygarwch a hamdden i gefnogi busnesau a diogelu swyddi;

c) cael gwared ar ardrethi busnes i fusnesau bach;

d) galluogi microfusnesau i dyfu gyda chynllun sbardun gan dalu yswiriant gwladol ar ran y cyflogwr ar gyfer dau gyflogai am ddwy flynedd;

e) cyflwyno 150,000 o brentisiaethau newydd yn nhymor y Senedd nesaf; ac

f) creu cynllun i roi hwb i fusnesau lleol, a'i ariannu'n llawn, er mwyn cefnogi egin fusnesau.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 [Jane Hutt \(Bro Morgannwg\)](#)

Dileu popeth a rhoi yn ei le:

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn croesawu:

a) cynllun clir Llywodraeth Cymru a amlinellir yn y ddogfen Cenhadaeth Economaidd: Blaenoriaethau ar gyfer Economi Gryfach;

b) y ffaith bod cyflogau wedi codi'n gyflymach yng Nghymru nag yn Lloegr ers 2011;

c) y ffaith bod gwaith rhanbarthol a phartneriaethau mor gadarn;

- d) buddsoddiad gwerth dros £143 miliwn gan Lywodraeth Cymru mewn prentisiaethau o safon uchel;
- e) y ffaith bod Gwarant i Bobl Ifanc Llywodraeth Cymru wedi cefnogi dros 27,000 o bobl ifanc;
- f) y buddsoddiad sydd wedi parhau drwy Busnes Cymru a Banc Datblygu Cymru;
- g) darparu gwerth dros £140m mewn rhyddhad ardrethi i fusnesau bach sy'n cefnogi trethdalwyr oddeutu 70,000 eiddo ledled Cymru bob blwyddyn; a
- h) y cyfraniad o £78m sy'n golygu bod busnesau manwerthu, hamdden a lletygarwch wedi derbyn cymorth bob blwyddyn am y pum mlynedd diwethaf gyda'u biliau ardrethi annomestig.

2. Yn gresynu at y canlynol o dan Lywodraeth y DU:

- a) diffyg cynllun economaidd a diwydiannol clir heb unrhyw gynlluniau gwario manwl ar ôl 2024–25, gan arwain at 14 o flynyddoedd o anrhefn;
- b) bod prisiau'n parhau i godi ar gyfradd uwch, sy'n golygu mai dyma'r cynnydd mwyaf ers annibyniaeth Banc Lloegr, a'r ffaith eu bod 21.3 y cant yn uwch ym mis Ebrill nag oeddent dair blynedd cyn hynny;
- c) bod gan Lywodraeth Cymru Gyllideb yn 2024–25 sy'n £3 biliwn yn is na chyllideb a fyddai wedi cynyddu yn unol â Chynnyrch Domestig Gros ers 2010; a
- d) bod gan Gymru bron i £1.3 biliwn yn llai o gyllid mewn termau real yn sgil methiant Llywodraeth y DU i anrhydeddu ei hymrwymadau a chyflwyno cyllid llawn yn lle cyllid yr UE.

3. Yn galw ar Lywodraeth bresennol y DU i gydnabod:

- a) mai'r newidiadau i'r gyfradd sylfaenol gan Fanc Lloegr a phrisiau ynni is yw'r prif resymau dros y gostyngiad diweddar mewn chwyddiant;
- b) bod y Swyddfa Ystadegau Gwladol wedi cadarnhau bod problemau gyda'r arolwg o'r llafurlu, sy'n parhau i effeithio ar ansawdd data o ran ystadegau'r farchnad lafur ac nad ydynt yn cyflwyno darlun cywir o'r sefyllfa yng Nghymru;
- c) y niwed sylweddol a wnaed i'r Economi yn sgil mini-gyllideb drychinebus Liz Truss, sydd wedi golygu bod pobl a theuluoedd yng Nghymru yn talu morgeisi a biliau uwch; a

d) y cafodd y Gronfa Ffyniant Bro a'r Gronfa Ffyniant Gyffredin eu datblygu heb lawer o waith cynllunio ac ymgynghori ac maent wedi tanseilio datganoli.

Os derbynnir gwelliant 1, caiff gwelliannau 2, 3 a 4 eu dad-ddethol.

Gwelliant 2 [Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#)

Dileu pwynt 1 a rhoi yn ei le:

Yn gresynu:

a) y difrod economaidd a wnaed i Gymru yn sgil 14 mlynedd o gyni o dan Lywodraethau Ceidwadol y DU;

b) y niwed economaidd pellach a achoswyd gan Brexit caled a mini-gyllideb honedig Liz Truss;

c) nad yw Cymru'n derbyn cyllid teg gan San Steffan, ac nad yw fformiwla Barnett yn darparu setliad ariannu sy'n adlewyrchu anghenion economaidd, ariannol neu gymdeithasol Cymru;

d) bod Llywodraethau Ceidwadol y DU yn amlwg wedi methu â chodi'r gwastad o ran Cymru, a bod y Gronfa Ffyniant Gyffredin a'r Gronfa Ffyniant Bro wedi cael eu defnyddio i ariannu prosiectau tymor byr dros benaethiaid Llywodraeth Cymru a'r Senedd; ac

e) y cyfraddau uchel o dlodi, yn enwedig tlodi plant, sydd wedi deillio yn sgil dull y Ceidwadwyr o reoli economi'r DU.

Gwelliant 3 [Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#)

Ym mhwynt 2, cynnwys is-bwynt newydd cyn is-bwynt (a) ac ailrifo yn unol â hynny:

dim targedau datblygu economaidd diffiniedig na mesuradwy clir;

Gwelliant 4 [Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#)

Dileu pwynt 3 a rhoi yn ei le:

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i greu amgylchedd i fusnesau fuddsoddi a chreu swyddi drwy:

a) sicrhau ffyniant broydd ledled Cymru gyda lefelau cymesur o fuddsoddiad ym mhob rhan o'r wlad;

- b) adfer rhyddhad ardrethi busnes i 75 y cant ar gyfer y sector manwerthu, lletygarwch a hamdden i gefnogi busnesau a diogelu swyddi;
- c) gosod targedau economaidd clir a mesuradwy;
- d) darparu gwell cynnig cymorth busnes a gwell cymorth cynllunio olyniaeth ar gyfer busnesau bach a chanolig domestig;
- e) cyflwyno ymchwil ar drethi newydd posibl er budd busnesau;
- f) darparu 150,000 o brentisiaethau newydd dros dymor nesaf y Senedd; a
- g) creu cynllun i roi hwb i fusnesau lleol, a'i ariannu'n llawn, er mwyn cefnogi egin fusnesau.

Gwelliant 5 [Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn galw ar Lywodraeth y DU sy'n dod i mewn i weithredu i sicrhau dyfodol economaidd Cymru drwy:

- a) ceisio sicrhau bod y DU yn ailymuno â marchnad sengl ac undeb tollau'r UE, a hynny ar frys;
- b) cael gwared ar fformiwla Barnett, a chyflwyno setliad cyllido teg newydd i Gymru sy'n adlewyrchu anghenion Cymru yn gywir; a
- c) sicrhau bod cyfran deg o gyllid allforio'r DU yn cael ei ddarparu i Gymru, a bod cyllid i Gymru a gollwyd o ganlyniad i Brexit yn cael ei adfer.

8 Dadl Plaid Cymru – Gwasanaethau iechyd meddwl ac anabledd dysgu ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr

(30 munud)

NDM8604 [Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi Adroddiad Adolygiad Gwasanaeth Gwahoddedig Coleg Brenhinol y Seiciatryddion ar wasanaethau iechyd meddwl ac anabledd dysgu ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, sydd wedi asesu'r cynnydd a wnaed gan y Bwrdd ar 84 o argymhellion a oedd wedi'u cynnwys mewn pedwar adroddiad ar wahân ers 2013.

2. Yn gresynu bod chwech o'r 84 o argymhellion wedi'u categorio'n goch, gan ddangos fawr ddim tystiolaeth o weithredu os o gwbl, a bod 40 wedi'u categorio'n ambr, gan ddangos dim ond rhywfaint o dystiolaeth neu dystiolaeth gymedrol o weithredu, dros ddegawd ar ôl cyhoeddi'r adroddiad terfynol.

3. Yn credu bod y cynnydd a wnaed ar weithredu'r argymhellion wedi'i danseilio gan y penderfyniad dadleuol i dynnu Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr allan o fesurau arbennig ym mis Tachwedd 2020.

4. Yn galw ar Llywodraeth Cymru:

a) i ddarparu'r cymorth angenrheidiol i sicrhau bod Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr yn gweithredu argymhellion Adroddiad yr Adolygiad Gwasanaeth Gwahoddedig yn llawn ac i nodi amserlenni clir ar gyfer cyflawni hyn; a

b) i gyhoeddi'r cyngor gweinidogol a arweiniodd at y penderfyniad i dynnu Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr allan o fesurau arbennig ym mis Tachwedd 2020 ac unrhyw wybodaeth berthnasol arall gan nodi'r goblygiadau i ddarpariaeth iechyd meddwl yng Ngogledd Cymru.

[Adroddiad Adolygiad Gwasanaeth Gwahoddedig Coleg Brenhinol y Seiciatryddion ar wasanaethau iechyd meddwl ac anabledd dysgu ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr](#) – Adroddiad wedi ei gynnwys o dudalen 32 (Saesneg yn unig)

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 [Jane Hutt \(Bro Morgannwg\)](#)

Dileu popeth a rhoi yn ei le:

1. Yn nodi:

a) bod Llywodraeth Cymru wedi comisiynu Adroddiad Adolygiad Gwasanaeth Gwahoddedig Coleg Brenhinol y Seiciatryddion ar Wasanaethau Iechyd Meddwl ac Anabledd Dysgu ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, i ddarparu asesiad annibynnol o'r cynnydd a wnaed ers 2013;

b) o'r 84 o argymhellion a wnaed mewn perthynas â phedwar adroddiad blaenorol, canfu Coleg Brenhinol y Seiciatryddion fod y mwyafrif helaeth wedi cael eu gweithredu;

c) bod Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr wedi derbyn adroddiad Coleg Brenhinol y Seiciatryddion yn llawn ac y bydd yn ymateb yn ffurfiol iddo yn ei gyfarfod Bwrdd nesaf; a

d) y bydd Llywodraeth Cymru yn parhau i gefnogi Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr i wella gwasanaethau iechyd meddwl ac anabledd dysgu yn y Gogledd fel rhan o'r ymyrraeth mesurau arbennig.

Os derbynnir gwelliant 1, caiff gwelliant 2 ei ddad-ddethol.

Gwelliant 2 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Ychwanegu fel is-bwynt newydd ar ddiwedd pwynt 4:

i ymddiheuro i bobl sydd wedi colli anwyliaid a chleifion sydd wedi dod i niwed o ganlyniad i argymhellion heb eu gweithredu a methiant i gyflawni gwelliannau.

9 Dadl Plaid Cymru – Polisi cynllunio ar gyfer llinellau pŵer newydd (30 munud)

NDM8605 [Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn cydnabod y safbwynt a ffefrir gan Lywodraeth Cymru, sef y dylid gosod llinellau pŵer newydd o dan y ddaear lle y bo'n bosibl.

2. Yn credu, lle bynnag y bo hynny'n bosibl, pan fo llinellau pŵer newydd yn cael eu gosod o dan y ddaear y dylid ei wneud drwy ddull aredig ceblau yn hytrach na chloddio ffos agored.

3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i ddiweddarau paragraff 5.7.9 o Bolisi Cynllunio Cymru:

a) i ddileu'r cafeat presennol: 'Fodd bynnag, cydnabyddir bod angen cymryd safbwynt cytbwys o ran costau, a allai olygu bod prosiectau a fyddai'n dderbyniol fel arall, yn anhyfyw'; a

b) er mwyn sicrhau bod gosod seilwaith trawsyrru trydan newydd o dan y ddaear yn ofyniad absoliwt yn hytrach na safbwynt a ffefrir, dylai'r polisi nodi: 'dylid gosod llinellau pŵer newydd o dan y ddaear.'

[Polisi Cynllunio Cymru](#)

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 [Jane Hutt \(Bro Morgannwg\)](#)

Dileu popeth ar ôl pwynt 1 a rhoi yn ei le:

2. Yn credu, lle bynnag y bo'n ffisegol bosibl, y dylai llinellau pŵer newydd gael eu gosod o dan y ddaear mewn modd sy'n lleihau effeithiau amgylcheddol andwyol.

Gwelliant 2 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i sicrhau, yn unol â'r egwyddor ragofalus, y dylid cynnal asesiadau effaith ar iechyd gyda chynigion i osod llinellau pŵer newydd o dan y ddaear pan fydd eu hagosrwydd at gartrefi yn codi pryderon iechyd difrifol yn y dyfodol.

10 Cyfnod Pleidleisio

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Senedd am 13.30, Dydd Mawrth, 18 Mehefin 2024